

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sık arızalanan sisteme özen göstermiyor Enerji kimliği almak zor

İkdim ÖNGEL

Mevcut binalarda 2017'ye kadar, yeni binalarda ise ruhsat aşamasında iken Enerji Kimlik Belgesi (EKB) alınması zorunlu olmasına karşın, belgenin alındığı tek kurum olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın konuya ilişkin sistemi kusurlu işliyor. Kendilerine bu yönde pek çok eleştiri geldiğini belirten Makina Mühendisleri Odası İkinci Başkanı **Şuayip Yalman**, bakanlığı başından beri uyardıklarını dile getirdi. Yalman, **"Sistem yavaş çalışıyor, içeriği yeterli değil. Sorun bilinmesine karşın düzeltme yoluna halâ gidilmedi"** diye konuştu.

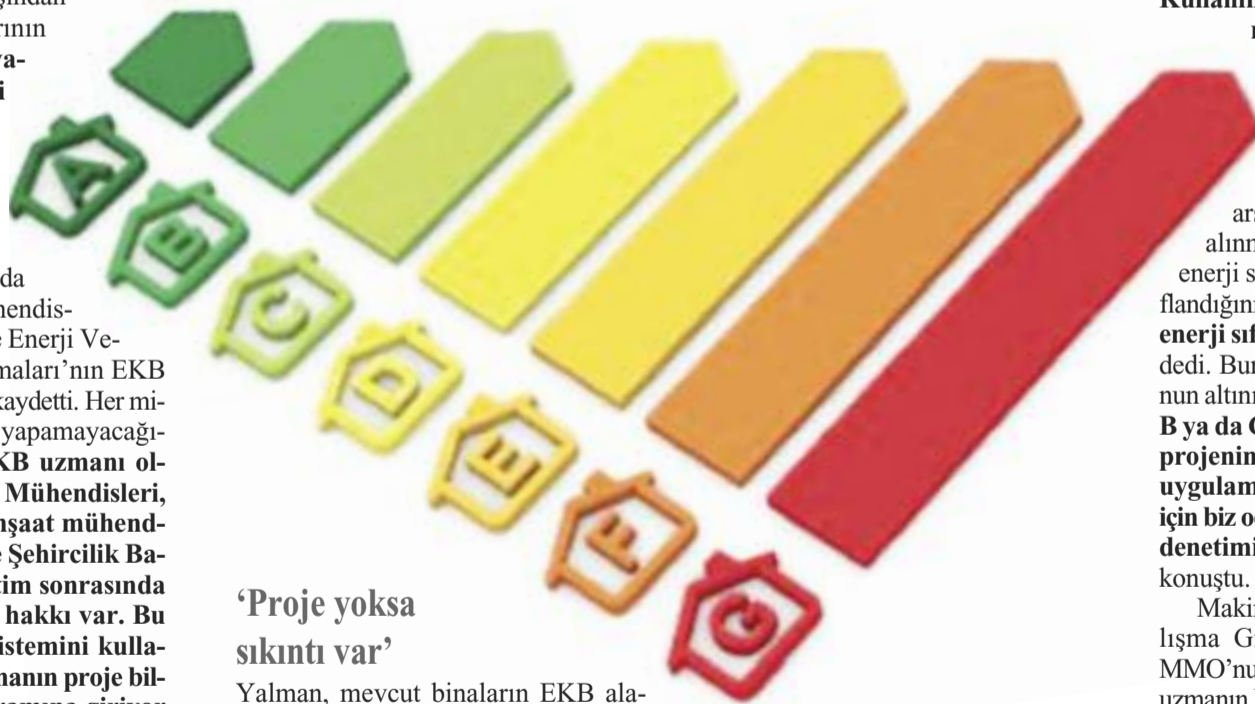
Enerji Verimliliği Yasası çerçevesinde 5 Aralık 2008 tarihinde çıkartılan ve 1 Nisan 2010'da yenilenen Enerji Performans Yönetmeliği'ne göre mevcut binaların 2017, yeni yapılan binaların ise ruhsat aşamasında Enerji Kimlik Belgesi (EKB) alması gerekiyor. EKB yalnızca **"Yetki Belgesi"** olan uzmanlar aracılığıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınabiliyor. Binanın proje verilerini bakanlık sistemine giren uzmanlar çoğunlukla sorunlarla karşılaşılıyor. Makina Mühendisleri Odası İkinci Başkanı **Şuayip Yalman**, sistemdeki sorunlarla ilgili olarak başından beri bakanlığı uyardıklarını altını çizerek, **"Sistem yavaş çalışıyor, içeriği yeterli değil. Sorun bilinmesine karşın düzeltme yoluna halâ gidilmedi"** dedi.

Yalman, yeni tasarlanan binalar için tasarımı görev alan mimar ve mühendislerin, mevcut binalarda ise Enerji Verimliliği Danışmanlık Firmaları'nın EKB alımında aracılık yaptığını kaydetti. Her mimar ve mühendisin bu işi yapamayacağını söyleyen Yalman, **"EKB uzmanı olmaları şartı var. Makina Mühendisleri, Mimarlar, Elektrik ve İnşaat mühendisleri odaları ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 3 günlük eğitim sonrasında 'yeterlilik belgesi' verme hakkı var. Bu uzman kişi bakanlığın sistemini kullanarak EKB alabiliyor. Binanın proje bilgilerini bakanlığın programına giriyor ve çıktısını alıyor. Çıktının bir örneği de binanın dahil olduğu belediyeye veriliyor"** diye konuştu.

'Yalıtım zorunlu değil'

Keskin, yönetmelikte binalara yalıtım yaptırma gibi bir zorunluluk olmadığını kaydetti. İnsanların yalıtım ve mantolama yapan firmalar tarafından kandırıldığını söyleyen Keskin, **"Merkezi ısıtma ile ısınan binalarda eskiden arsa payına göre yalıtım ödenirdi. Ancak bundan sonra gerçek ölçümlere dayandırılarak ya da ısı ölçme sayacı koyarak bunun hesaplanması gerekiyor. Bu yılın Mayıs ayına kadar gerçekleştirilmesi gereken zorunluluk budur"** dedi.

'Proje yoksa sıkıntı var'

Yalman, mevcut binaların EKB alınması için Türkiye'deki 55 adet Enerji Verimliliği Danışmanlık Firması'ndan birine gitmesi gerektiğini altını çizdi. An-

cak binaların projeleriyle birlikte EKB'nin alınabileceğini vurgulayan Yalman, **"Projesi olmayan pek çok bina var. En kötü ihtimalle belediyeden proje bulunup çıkarılmalı. Aksi takdirde masraflı ve zor bir süreç olabilir"** dedi.

Yalman, yönetmeliğin ilk çıktığı dönemde, yeni yapılan binalarda proje aşamasındayken EKB alınmasının zorunlu kıldığını kaydetti. Ancak sonrasında ve sistemin ağır aksak işleyişi nedeniyle bunun ötelendiğini bildirdi. Yalman, şöyle konuştu:

"Yönetmelik ilk çıktığında bina yapacak kişi eline projesini alıp, belediyeye

Belgesiz binaya iskân yok

Enerji kaynaklarında büyük oranda dışa bağımlı olan Türkiye, ulusal fatu-rayı düşürmek amacıyla bir çok düzenleme yaptı. Bu kapsamda yeni yapılacak binalarda Enerji Kimlik Belgesi (EKB) alınması 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren zorunlu hale getirildi. Bu düzenlemeyle belediyeler, sınırları içinde bulunan EKB'si olmayan binalara oturma izni ve iskan vermiyor. Çıkartılan yönetmelikle eski binalarda bu süre 2017 olarak belirlendi. Bu tarihe kadar alınmaması durumunda satış ve kira gibi işlemlerde konut sahipleri sorun yaşayacak.

onaylatmak için gittiğinde yanında yapılacak binanın EKB'sini de götürmek zorundaydı. Ancak sonra durum değişti. Kullanım izni belgesi yani ruhsat aşamasında EKB'nin alınması ön-görülüdü."

Bu durumun sıkıntıyı gidermek değil daha da arttırmak olduğunu dile getiren Yalman, doğru olanın, elde yalnızca boş bir arsa varken, proje döneminde EKB alınması olduğunu kaydetti. Yalman, enerji sınıflarının A'dan G'ye kadar sınıflandığını anımsatarak, **"Yeni binalarda D enerji sınıfında olmama zorunluluğu var"** dedi. Burada da ciddi boşluklar doğduğunun altını çizen Yalman, **"Yeni binalar A, B ya da C enerji sınıfında olacak. Ancak projenin A'ya göre yapılmasına karşın uygulamada bu yapılmayabilir. Bunun için biz oda olarak başından beri kamusal denetimin önemini vurguluyoruz"** diye konuştu.

Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Grubu Üyesi **Tülin Keskin** ise MMO'nun hazırladığı rapora göre, 9 bin 500 uzmanın EKB için yeterlilik belgesi aldığını belirtti. Yönetmeliğin çıktığı tarih olan 1 Ocak 2011'den bu yana 14 bin 500 bina için EKB alındığını söyleyen Keskin, belgeyi alan 1000 binanın mevcut bina olduğunu kaydetti. Türkiye'de yılda ortalama 60 bin bina yapıldığını dile getiren Keskin, **"Mevcut binalar çıkıldığında EKB alan 13 bin 500 yeni bina kalıyor. Yapılan binaların yalnızca 5'te biri EKB almış. Diğerlerinin nasıl ruhsat aldığı belli değil. Türkiye'de bugün itibarıyla 9 milyon bina var. 2017'ye kadar hepsinin bu sistemle EKB'sini almış olması çok zor. Tüm bu aksaklıkların giderilmesi ve sorunların bir an önce çözülmesi gerekiyor"** dedi.

Enerji Kimlik Belgesi nedir?

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği'ne göre, binalarda enerjinin ve enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, enerji israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin azaltılması ve çevrenin korunmasını sağlamak için, binanın asgari olarak enerji ihtiyacı ve enerji tüketim sınıflandırması, yalıtım özellikleri, ısıtma veya soğutma sistemlerinin verimi ile ilgili bilgileri içeren bir belgedir.